

Uši a Vítr

číslo 10

měsíčník

říjen 2012

vydává Christiania, o. p. s., v nakladatelství Vetus Via, s podporou přátel a Sopel, tzv. Productions

Při vší úctě

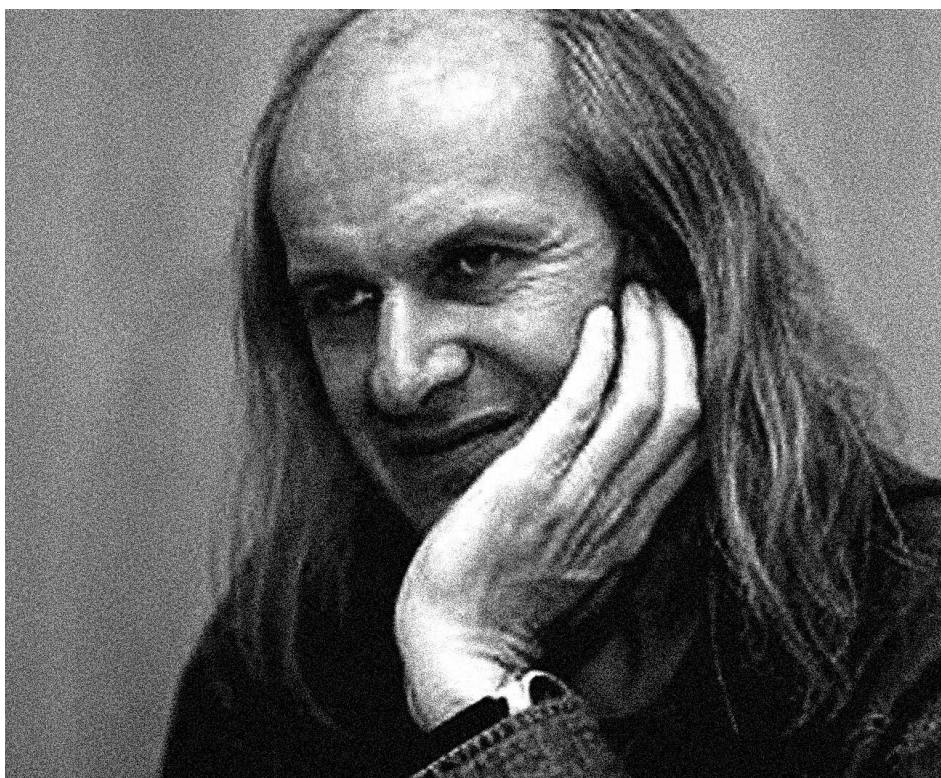
Rozhovor s P. Ladislavem Heryánem SDB (1960), salesiánem komunity v Kobylisích, biblistou, muzikantem, přítelem chudých a ponížených, knězem undergroundu, nebojícím se vstupovat na tenké ledy.

Za chvíli končí Mayský kalendář, kdy má lidstvo dle proroctví vstoupit do duchovní, páté, dimenze. Měl by vzniknout jakýsi nový svět čistých duší, který se oddělí od starého, toho zřehavilého, světa plného násilí a marnosti. Doslova celá planeta Země by měla být klonovaná, „přesunuta“. Co si o tom myslíš? Není v tom příliš mnoho sci-fi? Jak velkou váhu těmto teoriím Ty sám přiřkládáš?

Při vší úctě k mayské kultuře (kterou bohužel vůbec neznám) si myslím, že je to pitomost, ale za to, že se o tomto „konci světa“ tak mluví, mohou média, nejvyšší velmoc. Když se o tom začalo psát, na Facebooku hned vznikla skupina „Pojďme večer 20. 12. 2012 kalit“, ke které se, snad zcela vážně, začaly přidávat stovky lidí. Asi by to měli dodržet, ale ráno se budou muset vyspat z kocoviny a pokusit se tento zhovadilý svět trochu vylepšit. Váhu těmto teoriím nepřikládám vůbec žádnou. I v Bibli postupně vznikl koncept „Dne Páně“, který dějiny rozdělí na dva věky, ale tento den už nastal Kristovým vzkříšením. Pokud naše civilizace zanikne, bude to podle mne nejspíše tím, že přestane svítit slunce.

Lidstvo údajně prochází obdobím očišťování. Cítíš, že se „něco“ děje? U jednotlivců, ve vztazích, ve společnosti...

Nejsem žádný senzibil, nedovedu se podívat z nadhledu a oddělit sama sebe od lidské masy. Co do člověka

P. Ladislav Heryán, 2011, foto © Ludoík Hradílek

jsem spíše realista, a proto mne v této souvislosti napadá Erikova citace Léona Bloya „Když se chci dovědět něco nového, otevřu si svatého Pavla“. Každý z nás je poznamenán hříchem, a tak to nové se může dít nejprve jedine na rovině osobní, případně na rovině teologické; teologem jsem ovšem špatným a nedovzdělaným, třeba by mi takový Teilhard de Chardin oponoval. Jistě, ve

společnosti se děje mnoho dobrého, životní úroveň stoupá, hlad ustupuje, jsou nové léky, nové technické vymoženosti, upevňuje se pojem lidské osoby a její důstojnosti a práv, a to mne těší. Na druhé straně je však pravda, že zpravidla všechno dobré se dá zneužívat, na všem vydělávat. Jsem ale ve svém realismu optimistou, protože věřím, že tento svět, ať je jaký je, je vykoupěn Kristem,

a že nás tedy přece jen nakonec čekají věci lepší a že snad lidstvo přece jen někdy pomalu spěje.

Mělo by vlastně nějaký smysl oddělit takhle radikálně „dobro“ od „zla“?

Myslím, že člověk je schopen dobro a zlo rozlišit jen do určité míry. Adam a Eva jedli ze zakázaného stromu poznání právě proto, aby jako Bůh mohli dobro a zlo rozlišovat, ale v tom byl právě ten podvod: člověk není Bůh. Naše rozlišování dobra a zla je pokroucené; u sebe to možná zvládneme, vždyť svědomí je „hlasem Božím v nás“, a přesto spíše často žijeme v dilematech a volíme „menší zlo“, ve kterém vidíme dobro; ale jak můžeme chtít tahat třísky z očí druhých, majíce ve vlastních očích trámy? A jak oddělit zrna od plevele přede žní?

Jak vlastně chápeš „dobro“ a „zlo“? Dá se to takhle vůbec jednotvárně nazývat – černá nebo bílá?

Často přemýšlím o tom, kde se zlo ve světě vzalo. Biblický mytologický had, který svedl Evu k prvnímu hříchu, mne jako odpověď neuspokojuje; možná ani autor Bible si se zlem úplně neví rady. Zjevení sv. Jana mluví o „boji na nebi“, který dal přinést zlo na zemi, ale židovská apokalyptika je jenom další z forem mytologie. Já si myslím, že dobro a zlo jsou především důsledkem stvoření člověka. Člověk, právě pro to, že je tvorem, tedy někým omezeným, je tvorem toužícím po plnosti. Touha po naplnění je hnací silou lidského života, ať už jí označíme jako vášeň, seberealizace, láska nebo spása, je základním lidským napětím. Dobro a zlo spočívá v tom, zda tomuto napětí dáváme kladné či záporné znamínko, v závislosti na tom, koho nad sebou uznáváme. Je to otázka svobody, nejcennějšího daru, kterého se člověku dostalo, a je-li jeho používání ovlivňováno temnými či dobrými silami, je na jeho víře.

Dochází v dnešní době k duchovnímu růstu nebo spíš k duchovnímu úpadku?

V tomto smyslu nejsem schopen dnešní dobu soudit. Obecně se snad dá konstatovat, že čím jsou lidé bohatší, tím jsou více ploší a mělcí, vždyť nelze sloužit dvěma pánům, Bohu i mamonu, ale i takové výroky mají své meze a generalizace bývají k jednotlivcům nespřavedlivé. Člověk, který byt bohatý, se svého bohatství zřiká, je možná víc duchovním, než ten, který je duchovním proto, že zatím zbohatnout nemohl. To, že západní společnost upadá, je

evidentní, a evidentně je to proto, že se zpronevěřila svým křesťanským kořenům. Je však pravdou, že i v této poušti znovu raší květiny. Je-li skóre růstu a úpadku aspoň 1:1, nevím, ale myslím si, že spíše než dobrého těsta je zapotřebí dobrých kvasnic.

Co může obyčejný člověk v době ovládané penězi a mocnáři vlastně „dělat“?

Obyčejný člověk? Já nemám žádné recepty, nechci pronášet velká slova, ale dobrá. Obyčejný člověk je občan, a tedy může budovat občanskou společnost se všemi aktivitami, které se nabízejí. Může jít do politiky. Může studovat, snažit se a stát se poctivým podnikatelem. Ale může se především snažit budovat svůj duchovní život a chtít být zodpovědným a dobrým člověkem navzdory.

Naše země je nejateističtější zemí v Evropě, čím myslíš, že to je? Proč mají, zvláště třeba mladí, lidi potřebu hledat si alternativy představ Boha, než jakou jim nabízí náboženství?

To, že je naše země nejateističtější zemí Evropy, je klišé, které neodpovídá mé zkušenosti. Kořeny tzv. českého ateismu mnohokrát popsali povolanější lidé, někteří z nich začali už Cyrilem a Metodějem a sporem s bavorskými knížaty, někteří husitskými bouřemi, jiní Habsburky a Bílou Horou, další třeba až vznikem Československa nebo komunistickou diktaturou; nejsem žádný sociolog nebo religionista. Podle mne však velkou roli v odmítání (křesťanského) Boha sehrálo samo křesťanství. Křesťanství je láskyplný vzájemný vztah mezi člověkem a Kristem. Z tohoto vztahu vyplývají postoje, které se mohou zrodit jen ze vzájemné lásky. Jsem-li milován, pak pro milovaného udělám cokoli. Láska je ta největší síla. Jestliže však někoho budu nutit do křesťanských postojů bez vztahu ke Kristu, je to jako nutit někoho k lásce; taková láska se ovšem lehce stane averzí a nenávisť.

V naší společnosti je hluboce zakořeněn marxistický názor, že náboženství je nadstavbou nad normálním životem; pak by se ovšem taky mělo doříct, že člověk není nic než výrobní prostředek. To jsou ovšem učiněné nesmysly, které se protíví jak zdravému rozumu, tak obecné zkušenosti člověka. Člověk je svou podstatou náboženský; otevřenost, potřeba a touha po transcendentu je konstitutivní složkou lidské osobnosti. Podle Bible je člověk „trojrozměrný“, je tělem (to touží po jídle), duší (ta touží po vztahu) a duchem

(ten touží po Bohu), a každý z těchto rozměrů potřebuje být nasycen; není-li, člověk trpí a za každou cenu nasycení hledá, ať zdravě či patologicky, ať vědomě či nevědomě. Hladoví-li tělo, potřebuje chléb (a člověk jej v nouzi třeba ukradne), hladoví-li duše, potřebuje lásku (a člověk je v nouzi ochoten udělat cokoli, aby ji získal), hladoví-li duch, potřebuje Boha (a člověk je v nouzi ochoten jít ke kartárce, stát se součástí fotbalových chuligánů nebo jet třeba do Tibetu).

Je možné vůbec žít bez Boha? (Bez vědomí Boha?)

Možná s tím někdo nebude souhlasit, ale je-li duchovní stránka jedním ze tří podstatných rozměrů člověka, pak bez Boha (nebo nějakého boha s malým „b“) žít nelze.

Jaký impuls „stát se knězem“ stál u Tebe na počátku?

Jako desetiletého kluka mne oslovil příklad jednoho starého kněze. Chtěl jsem být jako on, ale to byla taková nereflektovaná dětská touha. V šestnácti jsem ovšem měl skoro jasno. Vyhledal jsem tohoto kněze znovu a on mi pomohl se knězem postupně stát. To však jsou jen vnější příčiny; celý tento proces má daleko hlubší, vnitřní rozměr.

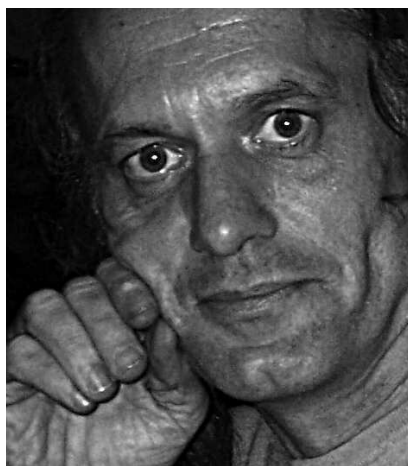
Vybírá si takovou cestu („službu Bohu“) člověk sám, nebo je mu „vybrána“?

Já vlastně nevím. Je to jako když se člověk zamiluje. Proč zrovna ta a ne tamta? Co se povolání ke kněžství týče (ano, říká se „povolání“), domnívám se, že zde hraje roli mnoho faktorů, které si člověk hned neuvědomuje. Dva hlavní jsou asi tyto: Bůh člověka volá (což lze více méně zřetelně vnímat) a člověk ve své svobodě na toto volání odpovídá (může říci i „ne“). Je to tajemný proces, jehož mnohé záhyby člověk objevuje až následně, po celý život. Já jsem např. po letech pochopil, že v mém rozhodnutí odpovědět na Boží volání hrál velkou roli můj životní příběh raného dětství, kvůli kterému jsem celý život nesmělý, ustrašený a nejistý, ale který musím do stylu a podoby svého kněžství zakomponovat a z nouze učinit ctnost. Takových momentů bych mohl uvést více. Kněžství je skutečnost, která je každým dnem jiná, každým rokem objevuji jeho nové podoby, každým rokem se knězem stávám víc a zároveň zrazuji, jako láska, která je cestou a jejíž plnou a pravou podobu objevíme až tehdy, kdy vstaneme tváří v tvář tomu, který je Láska.

otázky LuRu, říjen 2012

Sépiovou kostí

Luboš Vlach (1956), básník svého světa, umanutě česnekový, poctivý a důsledný, milovník (permanentní) muziky, osvětář poezie, vydavatel, archivář, sběratel-puntičkář, neúnavný polemik, tvůrce rozhovorů.

Hlava mapa

*„neb hlavní věc je směš“
(Goethe – Faust)*

hlavně hlavní střel
vzdej se tomu
co je hlavní
hlava mapa
pud potravní
hlavně do žita

zážeh hlavní sexpistole
v růžové zahradě
to je hlavní
pud pohlavní
hlavně vezmi – nohy na ramena
mysli kolenem

žele želízko v ohni
hlava na talíři
kam tím básník míří?!
hlavně se s tím smířit
transmise –
hlava na míse

hlava na odstřel
střelbitě vyčichní
koukej o(-d-)sud vystřelit
starosti za hlavu
za/lícit a...
plav
(odtud až osud)

na balkóně atonálně
zvaž hlavně
hlavní
natotata skutková podstata je státa
hlava dole
spatři spasitele

hlavně
svůj egokříž na terči zmerči

požehnej sny hlavní a tmy tni
hlavně se tkni
padni komu padni
žhni

země vzduch stylem
pohlavním projektilem
smiluj se pod námi
hlavní z ruky do úst
hlava nehlava
púst

hlavní třída úbor palice
jaderná hlavice
pata špička celá noha
dominantní žláza hlavní
vesmírná snídane – hlava na talíři
bubny víří

hlavní řady
dejte hlavy dohromady
hlavně hlavní má tu slovo
říká ano a dělá ne
ano – to dělá
to je dané... to je hlavní...

generál laudon hlava mapa
hlavní prohlás vedlejším
a vedlejší postav na hlavu
hlavně se drž
nech na hlavě
hlavně sebou střel

levou zadní za ní
pusť se třídou hlavní
vyzuj se z toho hlavně
hlavně práskni do bot
pusť se svého verpánku
prober se ze spánku

odpusť co můžeš
a co nemůžeš
to já ti odpustím
opustím hlavně
HLAVNĚ PRYČ
křič! křič! křič!

Čeká...

česneková milice
slovo do pranice

ČEKA NA TĚ ČEKÁ –

ó/všem kdyby něco
česnekové intermezzo

cestou křivolakou
abys došel toho čeho nevíš
musíš jít tamtudy kde nevíš
abys došel toho co nejsi
musíš jít tamtudy kde jsi
a kde jsi
NEVÍŠ

Vybráno z dosud nepublikovaných textů

L. V., Lustrace

O dílech – a lidech

Závěť Homéra Crusoe

Odchod Ivana Magora Jirouse nebyl jedinou loňskou ztrátou pro český underground. V listopadu zradilo už notně poničené tělo básníka Pavla Ambrože, zvaného Homér, jehož poslední básně sebrané do knihy *Závěť* (Vetus Via) možná budou pro leckoho velkým objevem.

Homérův věhlas sdílela vždycky jen část scény. Pro domovské Brno byl ikonou a patrně ho těšilo, když ho srovnávali s Jirousem. Ve skutečnosti jeho prostoreké, černohumorné verše, formou naivní a myšlenkou někdy velmi britké, potěší spíš příznivce J. H. Krchovského: „*Pojď se mnou moje milá / už nemusíš mít strach / z tebe se stane víla / já rozpadnu se v prach...*“

Skupiny *Idiot Crusoe* a *Já jsem poznal*, s nimiž vystupoval, jsem nikdy naživo neviděl, přesto mám myslím o unaveném temperamentu pozdního Homéra dobrou představu. Dokáže ji zprostředkovat rozhlasový dokument Nesvítí, už jenom bliká, který s Homérem a lidmi kolem něj natočila svého času Dora Kaprálová. Lze ho slyšet na internetu: je to forma imaginativní, s rozletem básnické koláže, přibližující opar poškozené mysli, která však ještě pořád „bliká“ nerozlučným sepětím s poezií. Je skvělé, že tu zůstalo tak plastické svědectví, které se nevyhýbá básníkovým slabostem, protože tu zbývá dost k respektování.

Nejfrekventovanějším slovem v knize *Závěť* je beze vší pochyby výraz „restaurace“. Nechybí u žádné z loňských datací: jak vidíme, autor seděl víceméně denně v restauraci a pokaždé tu taky básnil, některé dny stihl i dva kusy. Jeho underground, to nebyla žádná nostalgická za starými partyzánskými boji. Byl to stav duše, která cítí vydědění bez ohledu na míru demokracie kolem sebe. Škoda, že Ambrož musel zemřít, aby ožil zájem o něj: poslední z básní, psaných tak silným a svérázným stylem, jsou staré půl roku. „*Co učiníš játry truňk ví / snad opilec každý. / Vody temný řeky Punkvy / a pak konec. Navždy.*“

Pavel Klusák

Se svolením autorů převzato z jeho webového *Melanchofobie*, 3. 5. 2012

Práce

Ne, já nemám rád práci. Jen tak raději lenoším a přemýšlím o všech těch krásných věcech, které by bylo možno dě-

lat. Nemám rád práci – nikdo ji nemá rád – mám však rád to, co je v ní – příležitost najít sama sebe. Svou vlastní skutečnost – pro vás, ne pro druhé – to, co druhý člověk... nemůže nikdy poznat. Ostatní na vás vidí pouze vnějšek a nikdy nemohou poznat jeho skrytý význam.

Joseph Conrad, *Srdce temnoty*

List, který prý jistý doktor, člověk vážný, psal Kryštofu Kolumbovi před jeho odplutím do Ameriky

Doslýchám se, můj mladý příteli, že snujete záměr objeviti nový svět, a řeknu vám bez okolků, že vám k tomu neblahopřeju. Váš záměr mne přímo polekal. Čiší z něho, nebojím se a řeknu vám to přímo, nepochopitelná pýcha. Jakže! Což nemáte zemi dosti velikou? Vizte lidi minulých dob. Pomyslel kdy kdo na to, aby objevil novou pevninu? A vy, vy mladý človče, bez zkušenosti, bez autority, vy jste žil v sobě tuto pošetitou ctižádost. Jakže! ani rady všech vašich pravých přátel, ani hrozby osudu, jenž se vám staví do cesty, nic nemůže vás pohnouti k tomu, abyste žil pokojně v Evropě jako každý z nás? Myslíte si opravdu o sobě, že jste nade všechny lidi, protože co jim stačí, nestačí vám? Všichni osvícení lidé vám řeknou, můj mladý příteli, že vás vaše pýcha zničí.

Jsem tím více zarmoucen vaší mrzutou svéhlavostí, že jsem k vám vždy choval opravdovou náklonnost. Hned jako dítě jste se mi líbil. Měl jsem rád hbitost a vtipnost vašich nápadů. Mladý človče, měl jste obraznost, která mě sváděla. Neboť mám rád obraznost u mladého muže, jen když nepřestřeluje. Častěji jste mi říkal: Miluju Okeán! i pobízeli jste mě, milé dítě, abyste udělal o Okeánu několik veršů latinských, a tak se pocvičil v básnictví. Mohl jsem se nadíti, že vezmete poesii vážně? Máte-li ostatně tak zjevnou zálibu pro plavbu, nebyl bych vás zrazoval, abyste občas nepodnikl některé malé cesty: cestováním a plavbou se utváří povaha mládí. Ale, můj mladý příteli, dovolte mi otázku: nezacházíte trochu daleko, chcete-li hledat nový svět?

A pročpak se nespokojujete starým, když přece my umíme se s ním spokojit? Proč zcela prostě nevolíte některou z těch životních drah, na něž vám vaše výchova dává plné právo? Což nemáte

dosti míst na vybranou? Proč ta bláznivá a směšná ctižádostivost? Ah! kdy přijdete do mých let!

Na to jste mi již odpověděl, že jsou tam v tom druhém světě lidé, kteří jsou vašimi bratry, s nimiž chcete spojit starou pevninu.

Znám z paměti všechny vaše veliké fráze. Myslíte, není-liž pravda? že když přejdete Okeán, který se přičiňuje, aby ty světy zůstaly odloučeny, že zasadíte Kříž na novou zemi.

Jsou to, milé dítě, prázdná slova; dovolte člověku staršímu než vy, aby vás na to upozornil. Víte, že miluju umění, že ctím náboženství, ale nemám rád svaté a lidi geniální: ti i ti zabíhají příliš daleko, ustavičně přehánějí.

Evropa jich už dosti vydala, ba příliš, a nejsou vlastně k ničemu, jen dělají ve světě nepokoj. Jaké to bláznovství pouštět se tam dolů, vysazovat se v takové nebezpečí. A užitek? Jen rozmnožíte počet marných snů! Dejte si pozor, milé dítě, uženete si jenom smích. Věřte upřímné náklonnosti, již k vám chovám, jen ta diktuje mi slova, jež vám tuto píše. Nemohu vám skrýti žal, jehož zakouším, když vidím, jak se utrácí v prázdných snech nesmyslné pýchy mladý muž, pro něhož jsem snil o lepší budoucnosti.

Ano, milé dítě, srdce mi krvácí, když vidím, jak jdete ode dveří ke dveřím a dožebraáváte se pomoci, které vám kdekdo odpírá. Jak jste se zahodil! Čest vaší rodiny byla do dneška bez poskvrny.

Což nemáte už ani krapet sebeúcty? Sebeúcta, milé dítě, jest ochránkyní důstojnosti, a pro člověka z dobré rodiny jest důstojnost tím nejvýznamnějším. Ovšem není dobře, když se sebeúcta zvrhne v sobectví, ale trochu nikdy neuškodí, a půjde-li to tak s vámi dále, musím arci uvěřiti, že jste ji pozbyl nadobro; vyhlédněte si mezi námi nějaký čestný úřad, k němuž se cítíte schopným a jež byste dobře zastával: jste mlád, máte vlohy, a hlavní věc, nebudete zarmucovati nadále svých přátel. Všichni kolem vás půjdeme vám na ruku; v začátcích budeme vám povzbuzením, a pak zabijeme tučné tele, aby oslaven byl návrat syna mar-notratného.

Ernest Hello

Přeložil Josef Florian, 1932, ve Staré Říši na Moravě

Je tomu 520 let (12. 10. 1492), co Kryštof Kolumbus přistál na březích Nového světa; publikujeme tuto stat z knihy Misky váhy rovněž na počest oněch dalších dvou snůlů – E. Hella (1828-1885) a J. Floriana (1873-1941)

*Jim Sixty – veřejná oslava narozenin frontmana kapely YLO africký slon, Břetislava Jima Jelínka, Brno, Klub Boro 21. září 2012
1. Roman Karel/Sibérija, 2. Vojta (Špinavé spodní prádlo) tančící, 3. Mongol/Mongolovy městské sady, 4. Tuleň a Zvonek/Rozprát rodin,
5. Lukáš Smýkal a Vladimír Havran Smýkal/Nic moc kvintet, 6. oslavenec Jim/YLO africký slon. Foto © Arnošt Zukal*

Napříč – Glosy – Poznámky

Bankovky kryté a nekryté

Je třeba vyjít z jádra – ze zjevení, kterým se začalo osobní drama: v světelné průrvě uprostřed mrákot a vděčných slz zjevil se kdosi svrchovaně silný, „zcela jiný“, kdo není z tohoto světa – duchovní protějšek: Ty, jehož tvář v tvář nelze obmyslet (neboť filosofie, zařizující se podle svého, patří „říši císařové“), ale toliko s hrůzou lásky prožívat, neboť mu na srdci leží osud mé duše, takže nastává ponor do mlčení, kdy duše překračuje hranice vyslovitelného a zásvětní „řečí“ rozmlouvá s Tím druhým („*Hranice mého jazyka jsou hranice mého světa... Logika naplňuje svět, hranice světa jsou i její hranice*“, Wittgenstein), a zatímco oproštěná od břemene všech jistot padá s důvěrou do Jeho bezedné náruče – do propasti vlastního nechápání („*Neboj se, já jsem ten první i poslední*“, Zj 1,17) – z této mlčenlivé tůně noří se první Slovo svědectví, které je záchytným bodem: ústřední tečkou, kolem níž duše krouží, scelujíc se v své prostotě a nabývajíc identity, – to je jediná bankovka krytá zlatem, jíž se atheistickému hráči nedostává.

Toto překročení hranic je sice vteřinovým vystoupením z normality, ze žalárnické logiky a kauzálnosti světa, z člověka však učiní vyhoštěnce s rozpadající se niternou, to jest sociální pamětí, pokud – v zápase o zdravý rozum – ono „suché“ (Hérakleitos) spojení s nebem „neuzemní“ a neukotví to „Boží lano“ v čase svých bližních, aby sloužilo spásným žebříkem a oporou: je to zkouška odpovědnosti, aby člověk navázal klíčový vztah k bližnímu (který – ač je zajatcem tohoto světa – také patří ráji), a to skrze skutky víry, díky

jimž se v obou párech očí zrcadlí nebe, cosi vyššího, takže i čas jakožto pán země obrátí se nakonec v Božího sluhu: neboť člověk hledá, jak by naložil se svou svobodou – to jest komu by daroval svůj život, komu by se obětoval („*Protož prosím vás... abyste vydávali těla svá v oběť živou, svatou, Bobu libou, rozumnou službu svou*“, Řím 12, 1) a splnil, co je mu nejvlastnější – co mu bylo uloženo předtím, než se narodil: Tím, který ho poslal.

Tomáš V. Pobořalý, 29. 1. 2012

Potulná

Kristýně Dražanové

ó, čistá duše, jak se mezi vlky chvěješ obnažena, jako jediná vagína vyholená mezi divoženkami! utíkáš před bestii ve mně, vyděšena nad proměnami bolestné něhy v tak pramálo něžné ohavnosti, jimiž tvoji Lásku dávím přes okraj a splachuji v nevědčnosti – cestou klopýtáš o kočičí hlavy, jež jsou naříznuty tramvajemi přesně v krcích, spěcháš cizím městem, oslovuješ dělníky potulné totožnou nocí, zalykavým šepem ptáš se jich, kudy se dostaneš zpátky (do Prahy) – ale kam bys chtěla utíkat takhle v noci! vždyť všechny ty útky vedou stejně jen z temnoty do temnoty, když hříchem byli jsme kojeni již od kolébky, a z kalichu dopijíme tutéž krev, jež vzápětí proléváme – já si tě jednou stejně najdu! až ohniva voda všechny břehy ve mně vymele, až opovážlivé spoléhání přestane na všechno stačit, a hadi z ráje proklouznou mi klínem, a svoji divokost zahubím v nejhlubší propasti, až všechny darované hřívný střelím do zastaváren, a probudím se z blouznění Dionýsovy nevěsty zpět –

do ubohosti, pak možná znovu tě spatřím, duše čirá, jak nevratně zčernala jsi!

LuRu

na cestě mezi Brnem a Prahou, 22. 10. 2012

Hra a skutečnost

Kdysi před lety jsem dostal anketní otázku z *Postmoderní revue*: „*Z jakých her jste měl největší požitek jako dítě? Hrajete-li nyní např. počítačové hry, jaký typ se vám líbí?*“ Odpověděl jsem: Připadám si nevhodně, ale už jako dítě jsem měl největší radost z knížek, což asi není ta pravá „hračka“. Pak jsem měl ještě hnědého koženkového koníka, velikosti veverka, kterého jsem velmi miloval. Pak si vzpomínám na jednu menší panenku, chlapecou, které jsem jednou rozbil porcelánovou hlavičku. Ještě dnes si pamatuju, jak mé dětské srdce pookřálo, když jsme pak úplně stejnou hlavičku mohli koupit v „Narpě“, což pro mne znamenalo povzbuzení, kterých mnoho ani v dětství, ani ve věku dospělém mnoho nebývá, proti a navzdory všeobsahující a zahlcující marnosti světa. Pak už přišly ke slovu sportovnější hry, fotbal, vybíjená, pronásledování „nepřátel“. – Počítačové hry nehraju a vůbec jim ani nerozumím. Jednou si u nás v redakci hráli mladíci s nějakými magickými kartami, které měly každá určitou funkci, moc a sílu, což se při hře různě kombinovalo: nerozuměl jsem ničemu. Ani obrázkům, ani vysvětlením. Vzpomněl jsem si na Luise Buñuela, který ve svých vzpomínkách sděluje své pocity z jezuitského gymnázia, z hodin kasuistiky. Profesor ukáže na jednoho z žáků a řekne: „*Vyvráťte mi Buñuela*.“ A Buñuel po letech vzpomíná: „*Byla to záležitost dvou minut*.“ Co z toho byla „hra“ – a co „skutečnost“?

j. e. f.

O jiném světě

Evangelista Lukáš vypráví o tom, jak byl Ježíš pozván na hostinu do domu farizeje Šimona. Sedí u stolu a tu do místnosti vstoupí žena s rozpuštěnými vlasy, znakem to veřejné hříšnice. Jak se sem dostala? Vyjevení a neschopni slova všichni čekají, co se bude dít. Nastalé ticho ruší jen stěží potlačovaný pláč ženy, stojící bezradně za Ježíšem. Tu se odváží a s nesmírnou něhou se mu sklání k nohám, mokrým slzami, v rozpacích je suší svými vlasy a pokrývá polibky plnými vděčnosti jako člověk právě zachráněný ze svého pekla. A aniž se odvažuje vzhlednout, plaše ty nohy, jež jí přinesly odpuštění, ošetřuje vzácným ole-

jem. Místnost se plní vůní dalekých krajů a příslibem nové naděje.

Farizej Šimon nic z toho nevnímá, nevidí a necítí. Žije v jiném světě. Kdyby byl Ježíš tím, za koho jej všichni mají, hned by přece věděl, co že je to za kurvu! Ježíš však v sobě nemá nic ze Šimonovy hořkosti a zloby.

„*Musím ti něco říct, Šimone. Komu bylo odpuštěno málo, miluje málo. Komu bylo odpuštěno hodně, miluje hodně*.“

Problémem Šimonova světa není to, že by nebyl schopen lásky, která by přestoupila všechna očekávání a konvence, ale spíš to, že v něm nevládne odpuštění, že je v něm odpouštěno málo. Málo proto, že odpou-

štět není co. Šimon nikomu nic nedluží, nikdo proti němu přece nemůže říct ani půl slova, on nikomu nic zlého neudělal, za komunistů se ničím nepošpinil, s StB nespolupracoval, a nakonec i s Bohem, jestli nějaký je, má účty srovnány. Ano, ale kým je Šimon doopravdy? Koho vidí, když všichni odejdou a on se podívá do zrcadla? „*Sám sobě kurvou*“, říká Vráta Brabenec ve své básni, a já tuším, že je to pravda, a že bych taky chtěl políbit Ježíšovy nohy, kdyby to šlo, ale to bych musel v sobě mít více z té kurvy z evangelia a méně své bohorovnosti, jak o ní zpívá Svátá Karásek.

Ladislav Heryán

Dřevěná cikáda

JÁ JSEM POZNAL...

U nás na hřbitově

Ears&Wind Records, 2012, CD

Základní kameny kapely *Já jsem poznal...* lze vystopovat kdesi v mlhách minulosti, v počátku osmdesátých let. Tehdejší sestava, i když podobná té dnešní, nebyla zdaleka tou kapelou, jak ji známe dnes. Jednalo se o mladíčky nadšené muzikou českých undergroundových kapel a idoly typu cpt. Beefhearta. Hráli pouze ve zkušebně a až na jediný pokus o koncert v Rouchovanech, kde J. P. vrazil šroubovák do zesilovače Tesla Mono 50, který explodoval, čímž zamýšlená produkce vzala za své, k žádnému veřejnému expozičnímu nedošlo. Otcí zakladateli byli Libor Pospíšil (housle), Josef Pospíšil (bicí), Roman Šimků a Vít Hrbáč (kytary) a Petr Řezníček (baskytara) – říkali si tenkrát *Záviš Band*, nikoliv podle znojemského barda, ale podle vítkovského Závěse z Falkenštejna, podle kterého se měl jmenovat Vít „Hrbáč“ Hrbáč, jak zamýšleli a dodatečně svůj původní záměr i prozradili jeho rodiče.

Teprve o mnoho a mnoho let později, v roce 2006, začali *Já jsem poznal...* koncertovat. Repertoár tvořila do značné míry převzatá tvorba undergroundových vzorů, DG 307 či Bílého světla. Účinně tak šířili osvětu o dávné slávě českého undergroundu mezi nepamětnickou mládeží. V roce 2007 se k nim přidal dávný spoluzakladatel, kytarista Roman Šimků a saxofonista Miroslav Švejda. Tvorba se zaměřila na zhudebnění textů básníků Pavla Homéra Ambrože a Milana Ohniska.

Homér, jemuž je posmrtně věnována i tato deska, se v *Já jsem poznal...* aktivně zapojil. Pro mnohé byl ikonou, bardem podzemí, maskotem kapely. Tak či onak, byl její součástí. Jeho čte-

ní a deklamace, jindy pouhé exhibice, kolorovaly téměř každé vystoupení *Já jsem poznal...* Homér se ke kapele přidal v období, kdy jeho někdejší kapela a legenda brněnského undergroundu *Idiot Crusoe* byla na sestupu a naopak *Já jsem poznal...* převzali pomyslné žezlo: pro mnohé se stali zásadní kapelou brněnského podzemí.

HYNKOVY ZÁMKY

S tváří měsíce v úplňku

Ears&Wind Records, 2012, CD

Pokraj ambientu, minimalismu a undergroundu. Olomoucká alternativa na vrcholu své tvůrčí činnosti!

Zárodek *Hynkových Zámeků* vznikl na chmelové brigádě v roce 1985, poté hráli na brněnských VŠ kolejích nejdříve jako duo, krátce pak s Jitkou Páralovou (basa, klarinet a xylofon). Na podzim roku 1988 se přidal Martin Heim (basa) a Jára Kucharčík (bicí). Vystupovali ve VŠ klubech v Praze, Olomouci nebo Brně a na undergroundových večírcích, často v okolí kapel *Fibichův úlis*, *Sklep* a *Rozpínání myslí*.

R. 1990 změna na postu bubeníka, přidal se Luděk Zálejský a na klávesy Johnny Johnny. Krátce na to se kapela rozpadá a obnovuje se až na podzim roku 2007 v nové sestavě. Hugo (bicí), Tomáš Kalandřík (basa), Igor Kratochvíl (computer), Ríša Hwozdecki (saxofon) a Aleš coby hrdelní zpěvák. Ovšem do roka poslední tři jmenovaní odešli, přidal se Cipísek na housle. Vznikla tak sestava platná dodnes.

... a najednou jsem si to uvědomil. Že jsem a se mnou, že je toho víc. A pak jsem uslyšel hudbu, při které jsem zjistil, že nepadám ani na jednu stranu, že vnímám hudbu, která mne nikam netlačí, ani mne nepíchá,

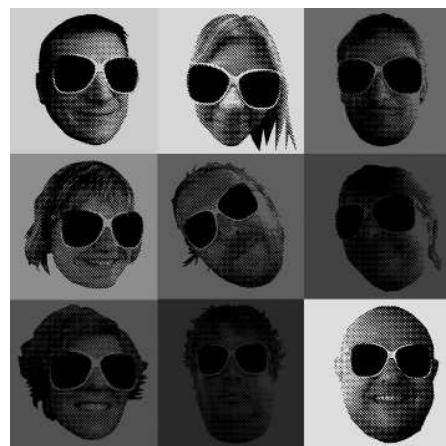
nebolí, ani kvůli ní nepláču, nic po mě nechce, a přesto mi dává a pomalu přitom ze mne odnáší kousek po kousku kamsi pryč, snad k jiným břehům, jako při jarních táhách, jimž jsem byl přítomen. Je tomu tak proto, že skutečná hudba se nejvíce blíží tichu, které stojí na počátku a tento vztah budovníka a posluchače, v němž se setkáváme, vyplývá z přirozené a vzájemné potřeby po čistotě...

Miroslav Václavek, srpen 2012

TYRŠOVA SPOLEČNOST

Živě v Chlívě

samonáklad, 2012, 2CD

Výrazná kapela brněnského undergroundu, neopakovatelného, kvas let devadesátých. Tuřanská smečka si původně říkala *Poslední valčík*, poté následovala *Tyršova společnost necvičících* a až do rozpuštění kapely roku 2003 *Tyršova Společnost*. Původní Tyršovka byla na stejné vlně jako třeba *Idiot Crusoe* nebo *Černá vdova*, s nimiž často hrávali.

(Vydavatelství Ears&Wind Records připravuje z tohoto období dvojkotouč s doposud nevydanou studiovkou Tyršovky, výběrem ze zachovaných živáků a datovou stopou s archivními videozáznamy, vyjde v polovině roku 2013.)

Dnes mohutný ansámbl na pokraji pop-kultury. Zachoval se však ryze undergroundový přístup a skočné texty. Tyršovka se uchýlila do brněnského studia Chlív, kde na přelomu září a října 2012 natočili svůj materiál na 2CD.

Tyto a další tituly lze objednat na:
www.drevenacikada.cz
obchod pro slovo, obraz, zvuk, pohyb, život

1.FotoPoetický Club BRNO & putyka MANDRAGORA uvádí

VÝTVARNO - HUDEBNO - POETIČNO

Chvála křavících šílenců

výtvarno: hudebno: poetično:

emir chali	zbyněk dovrtěl	ivoš krejzek
lukáš smýkal	nicmoc kvintet	radek dyma
andřej čulák	tiché lodi	
adriana karlová	mongolovy městské sady	
roman karel		
havran		

sobota 10. 11. 2012 18:30 MANDRAGORA
brno křenová 10 vstupné dobrovolné

Narozeniny Nikoho Vol. 4

Spytihněv
(Rožnov p. R.)

Sibérija
(Rýmařov)

Hrozně
(Brno)

Rozvrat rodin
(Havířov)

Emergency exit
(Rožnov p. R.)

**Skrytý půvab
byrokracie**
(Praha)

**Hynkovy
Zámky**
(Olomouc)

**Špinavé
spodní
prádlo**
(Olomouc)

Hudba, pivo, limo, víno, jídlo, ...
Prodej knih, CD, placek, ...

www.reklamniplacky.cz www.drevenacikada.cz

S - bar (vedle S - cube)
tř. 17. listopadu, Olomouc, vlez 100,-
8. 12. 2012, start 17:00

10 LET

EARS & WIND RECORDS
VYDAVATELSTVÍ KRAVÁLU

ZAKLADATELÉ KRÁKORU
TVŮRCI REVUE DNO
UNDERGROUND/ALTERNATIVA

BRNO ★ KLUB BORO ★ 16. a 17. LISTOPADU 2012

ZAČÁTKY V 17.00, VSTUP DEN CZK 100 ★ PŘEDPRODEJ 2 DNY CZK 150
PŘEDPRODEJ V KLUBU BORO A ON-LINE NA WWW.DREVENACIKADA.CZ

MIRA KUBÍN

ZPĚVÁK SMUTNÉHO BLUES Z LETOVIC
JEDINEČNÁ ATMOSFÉRA DŘEVORUBECKÉ HRY NA KYTARU

HROZNĚ

ZNOVLUVKŘÍSENÁ LEGENDA
BRNĚNSKÉ ALTERNATIVY LET OSMDESÁTÝCH

HYNKOVY ZÁMKY

POKRAJ AMBIENTU, MINIMALISMU A UNDERGROUNDU
KŘEST CD S TVARÍ MĚSÍCE V UPLÁNKU

STARÁ DOBRÁ RUČNÍ PRÁCE

NENAPODOBITELNÝ ŠAŠKOVSKÝ ROCK'N'ROLL
KULTURNÍ POŘAD Z VEPŘOVA

NEDELNÍ LIDÉ

KOŘENY V UNDERGROUNDOVÉ PRSTI, ZÁLIVKA
Z ALTERNATIVNÍ ROCKOVÉ I ELEKTRONICKÉ HUDBY

JÁ JSEM POZNAL

ZCELA ZÁSADNÍ UNDERGROUNDOVÁ KAPELA
TEXTY BÁSNÍKŮ HOMÉRA A OHNÍSKA. KŘEST CD **HROBY**

ZÁVIŠ

LIDOVÝ UMĚLEC Z OPACNÉHO PÓLU
NEZ DŮŠEVNÍ SLEPOTOU ŽIVENÝ LIDOVÝ BULVÁR

JOSEF KLÍČ

SVĚTOVĚ PROSLULÝ VILONCELLISTA A SKLADATEL
S UNDERGROUNDOVOU DUŠÍ

TERRA IGNOTA

PRAŽSKÝ UNTERKUNT ROCK, HUDBA NAVÝSOST TEMNÁ
ZEMĚ NEPROBÁDANÁ, BÍLÉ MÍSTO NA MAPÁCH

HOKR

PROGRESSIVE/ART/UNDERGROUND/ALTERNATIVA
KŘEST CD **SEDEJ KAL**

ČESNEKOVÝ PALICE

GANG INHALÁTORŮ PURISMU KŘÍSNE ALBUM S DESETI
TRAJLERY ČESKÝCH PALIČÁKŮ

TYRŠOVA SPOLEČNOST

FENOMENÁLNÍ POP V UNDERGROUNDU / UNDERGROUND
V POPU KŘEST **ARCHIVNÍHO 2CD**

ČOČKA

AGROPUNK Z KŘEPIC - FIGURY Z NARAMSKÝCH BAJÍ
ZHULENÁ DRUŽINA PRAOTCE ČECHA

SOUCÁSTÍ FESTIVALU UVEDENÍ VÁNOČNÍHO ČÍSLA **REVUE DNO** S EXHIBICÍ KMENOVÝCH AUTORŮ
FESTIVALOVÝMI DNY PROVEDE **MÁREK SOBOLA** NEZÁVISLÁ DISTRIBUCE, CUKROVÁ VATA, CHLAST...

FESTIVAL BEZ SPONZORŮ A DOTACÍ NA RYZE UNDERGROUNDOVÉM PRINCIPU ★ POWER FROM THE GODS
WWW.SOPEL.FREEMUSIC.CZ ★ WWW.DRATAK.CZ

**GUERRILLA
RECORDS**

Guerilla Records uvádí písně českého podzemí:

POCTA ČESKÉMU UNDERGROUNDU II.

(věnováno Magorovi)

Sobota 24.11., 17:00 – Archa Praha, www.archatheatre.cz
Oliver Malina Morgernstern – Rok bez Magora (předpremiéra filmu)
Josef Klíč: Requiem pro Magora, DG 307, Psí vojáci,
The Plastic People Of The Universe

AGON ORCHESTRA

Pátek 30.11., 19:30 – La Fabrika Praha, www.lafabrika.cz
zazní Magorova summa a grafické partitury Milana Adamciaka.
Hostuje M. Adamciak, diriguje P. Kofroň.

AKTUAL a hosté...

Neděle 9. 12., 18:30 – Lucerna Music Bar, www.musicbar.cz
Milan Knížák a **AKTUAL**, MCH trio, Odvážní bobříci,
Sen noci svatojánské band revival

Předprodej: Ticketpro, Ticktestream, on-line nebo přímo v místě.
Změna programu vyhrazena!

Informace, aktuality, internetový prodej CD: www.guerilla.cz

Guerilla Records . vydavatelství jiné kultury!

Tiráž

Uši a Větr č. 10, říjen 2012 • noviny Potulné akademie • ročník VII • vydává Christiania, o. p. s., s pomocí Boží a přátel • vychází po-
slední čtvrtek v měsíci • adresa redakce: Vetus Via, Poštovská 4h, 602 00 Brno, telefon 723 025 974 • za redakci odpovídá Jaroslav Erik Frič
• fotografickou a anonční část novin připravuje Fido • v evidenci periodického tisku pod č. MK ČR E 19773 z 18. 10. 2010 • cena 10,- Kč •